

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาวิกฤติเกี่ยวกับการศึกษาของไทย คือ คุณภาพการศึกษามีมาตรฐานค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน เด็กและเยาวชนไทยยังไม่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ความสามารถทางวิชาการยังไม่ได้มาตรฐาน ขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การใฝ่รู้ใฝ่เรียน การคิดวิเคราะห์และใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ความมีระเบียบวินัยและความซื่อสัตย์ เป็นต้น นอกจากนี้วิธีการสอนของครูยังใช้วิธีบอกความรู้ โดยยึดวิชาเป็นที่ตั้ง ไม่มีดึงผู้เรียนเป็นที่ตั้ง ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเพชญและแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ปัญหาดังกล่าว อาจเนื่องมาจากหลาย ๆ สาเหตุ และสาเหตุหนึ่งที่สำคัญ คือเกิดจากครูไม่นำเอารสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน หนังสือเรียนไม่เร้าความสนใจให้นักเรียนอยากรู้ อ่าน เนื้อหาไม่สอดคล้องกับสภาพของห้องถัง และไม่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน การพัฒนาและการจัดทำสื่อในนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอน เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบรปภ. ของมหาวิทยาลัยฯ จึงได้ดำเนินการเรียนการสอนให้ตรงเวลา ขาดความสนใจในเนื้อหาระหว่างเรียนเป็นบางส่วน ขาดความร่วมมือในการจัดทำกิจกรรมระหว่างเรียนเป็นบางส่วน ขาดความสนใจ ใฝ่รู้เรื่องราวที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพเพิ่มเติมจากนักเรียน ขาดความรู้ที่น่าจะได้จากแหล่งศึกษาดูงานต่าง ๆ ที่เป็นประสบการณ์ตรง เช่น ศึกษาดูงาน ณ สถานที่ต่างๆ เพื่อคุ้ยวิธีการส่งเสริมสุขภาพผู้ป่วยและญาติศึกษาดูงาน ณ สถานที่ตั้งของสถาบันฯ เพื่อคุ้ยวิธีการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เป็นต้น และนักเรียนนี้ยังขาดสื่อการสอน นวัตกรรมทางสุขภาพ และเอกสารประกอบการสอนเพิ่มเติมที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักศึกษาได้

ผู้เขียนได้ทำการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลาย ๆ วิธี ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียน จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามความมุ่งหมายและยังสอดคล้องกับหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 24 กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้จะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความสนใจของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การ

ขั้นการ การเพชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็นและให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งยังปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุก ๆ รายวิชา การจัดการเรียนรู้สามารถจัดได้ทุกสถานที่และทุกเวลา สอดคล้องและครอบคลุมสาระสำคัญในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทั้งหมด และยังสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้แบบบูรณาการได้เป็นอย่างดี (ชาตรี เกิดธรรม, 2547)

จะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลาย ๆ วิธีที่เหมาะสมจะส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนของผู้เรียนและตอบสนองเจตนาภารณ์ของหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและตอบสนองความต้องการที่จะพัฒนาภูมิปัญญาท่องถิ่นสู่ภูมิปัญญาสากล ผู้จัดจึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ในรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมจะสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้แก่นักศึกษาได้ผลเป็นประการใดทั้งนี้เพื่อจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาและพัฒนาประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.2 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

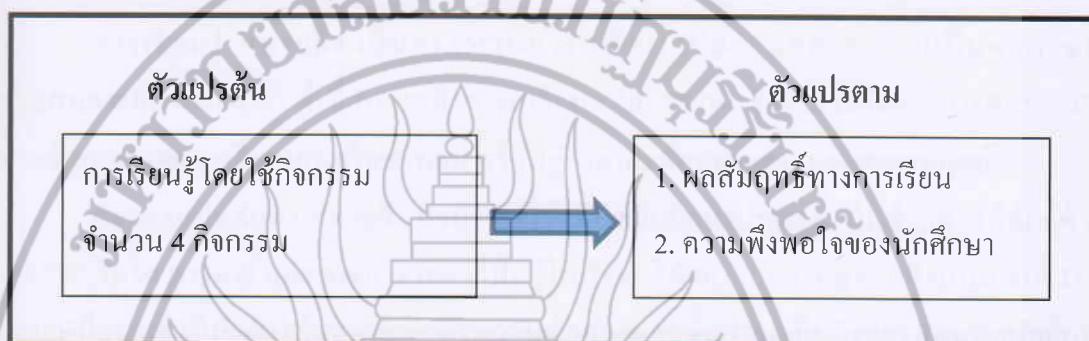
3. ทฤษฎี สมมติฐาน (ถ้ามี) และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

3.1 สมมติฐานการวิจัย

หลังจากเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนและผู้เรียนมีความพึงพอใจ

3.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา การส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ แสดงได้ดังนี้

ภาพที่ 1-1 : กรอบแนวคิดการวิจัยในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการส่งเสริมสุขภาพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2556 จำนวน 50 คน

4.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ใช้ระยะเวลา 1 ปี และใช้เวลาทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษาที่ 2556

4.3 เนื้อหา นำเนื้อหามาจากคำอธิบายรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพ จากหลักสูตรสาธารณสุข ชุมชน พ.ศ. 2551 มาสร้างเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 กิจกรรม ภายใต้ความต้องการการเรียนรู้ ของผู้เรียน เช่น กิจกรรมปฐมบัตการด้านสื่อสุขภาพ กิจกรรมปฐมบัตการด้านสุขาภิบาลอาหาร กิจกรรมปฐมบัตการด้านการนวดเพื่อสุขภาพ กิจกรรมการศึกษาดูงานและร่วมกิจกรรมเพื่อดูแล สุขภาพผู้สูงอายุ เป็นต้น

4.4 ตัวแปร

4.4.1 ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

4.4.2 ตัวแปรตาม คือ

4.4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.4.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียน

5. นิยามศัพท์

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพเดิม ไปสู่สภาพใหม่ที่ก้าวหน้าหรือเป็นไปในเชิงบวก โดยวิธีการหรือกระบวนการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การเรียนรู้ หมายถึง เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันเป็นผลมาจากการประสบการณ์และการฝึก ทั้งนี้ไม่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เกิดจากการตอบสนองตามลัญชาตญาณ ถูกหรือของชา หรือสารเคมี หรือปฏิกิริยาสารท้อนตามธรรมชาติของมนุษย์

กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนานักศึกษา ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และพัฒนาตนเองให้อยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือจากลังที่บังคับให้นิสิตนักศึกษาทุกคนต้องเรียนในชั้นเรียน เป็นกิจกรรมที่นิสิตนักศึกษาปฏิบัติโดยสนับค์ใจ

การส่งเสริมสุขภาพ หรือ HEALTH PROMOTION หมายถึง กระบวนการส่งเสริมให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏรัมย์ เพิ่มสมรรถนะในการควบคุม และปรับปรุงสุขภาพของตนเอง ในการบรรลุซึ่งสุขภาวะอันสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรัมย์ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาภาคปกติ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏรัมย์

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา หมายถึง ระดับความสำเร็จที่ได้รับจากการศึกษาของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากนักศึกษาได้รับประสบการณ์จากการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน โดยอาจารย์ผู้สอนต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล

ความพึงพอใจของนักศึกษา หมายถึง ความรู้สึกที่นักศึกษาให้การยอมรับ มีความรู้สึกชอบ มีความรู้สึกที่ยินดีกับการปฏิบัติงานของนักศึกษา ทั้งการให้บริการและการรับบริการในทุกสถานการณ์ ทุกสถานที่

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพตนเองเมื่อได้ศึกษาโดยใช้กิจกรรมการเรียนของผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น

6.2 คณาจารย์ได้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรัมย์ ที่มีประสิทธิภาพและเป็นตัวอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้ก่อรุ่นอื่น ๆ

6.3 สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ สามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น